

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2012. szeptember 6.*

„Közösségi Vámkódex — 2913/92/EGK rendelet — A 204. cikk (1) bekezdésének a) pontja —
Vámraktározási eljárás — Vámtartozás keletkezése kötelezettség elmulasztása miatt —
Áru vámraktárból történő kivételére vonatkozó adatoknak a raktárnyilvántartásba történő
késedelmes bejegyzése”

A C-28/11. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Finanzgericht Hamburg (Németország) a Bírósághoz 2011. január 18-án érkezett, 2010. november 25-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Eurogate Distribution GmbH**

és

a **Hauptzollamt Hamburg-Stadt** között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: K. Lenaerts tanácselnök, J. Malenovský, R. Silva de Lapuerta, G. Arestis (előadó) és D. Šváby bírák,

főtanácsnok: N. Jääskinen,

hivatalvezető: A. Impellizzeri tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2011. december 1-jei tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Eurogate Distribution GmbH képviseletében U. Schrömbges és H. Bleier Rechtsanwälte,
- a cseh kormány képviseletében M. Smolek és J. Vlácil, meghatalmazotti minőségben,
- az olasz kormány képviseletében G. Palmieri, meghatalmazotti minőségben, segítője: G. Albenzio avvocato dello Stato,
- az Európai Bizottság képviseletében L. Bouyon és B.-R. Killmann, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2012. március 8-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

* Az eljárás nyelve: német.

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a 2005. április 13-i 648/2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL L 117., 13. o.) módosított, a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló, 1992. október 12-i 2913/92/EGK tanácsi rendelet (HL L 302., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 4. kötet, 307. o.; a továbbiakban: Vámkódex) 204. cikke (1) bekezdése a) pontjának értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet a Eurogate Distribution GmbH (a továbbiakban: Eurogate) és a Hauptzollamt Hamburg-Stadt (a továbbiakban: Hauptzollamt) között áru vámraktárból történő kivételére vonatkozó adatoknak a raktárnyilvántartásba történő késedelmes bejegyzése miatt a Eurogate-től követelt behozatalivám-tartozás tárgyában folyamatban lévő eljárás keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

A Vámkódex

- 3 A vámraktározási eljárás felfüggesztő eljárás, és a Vámkódex 84. cikke (1) bekezdésének a) és b) pontja szerinti gazdasági vámeljárást jelent. A vámraktározási eljárás általános szabályait a Vámkódex IV. címe 2. fejezete 3. szakaszának A. pontja, különös szabályait pedig ugyanezen szakasz „Vámraktárak” című C. pontja állapítja meg. A Vámkódex 89. cikke a felfüggesztő eljárások lezárására vonatkozó rendelkezéseket tartalmaz. A Vámkódex 98. és 99. cikke a vámraktározással kapcsolatos meghatározásokat tartalmazza. A Vámkódex 105. cikke a vámraktározási eljárás keretében vezetendő raktárnyilvántartási kötelezettséget ír elő.
- 4 A Vámkódex 89. cikkének (1) bekezdése a következőket írja elő:

„A felfüggesztő gazdasági eljárás lezárul, ha ezen rendelkezés alá vont áru, végtermék vagy feldolgozott termék új vámjogi sorsot kap.”

- 5 A Vámkódex 98. és 99. cikkei a következőképpen szólnak:

„98. cikk

(1) Vámraktározási eljárás során az alábbi árukat lehet vámraktárban tárolni:

- a) nem közösségi áruk, anélkül hogy azok behozatali vámok vagy kereskedelempolitikai intézkedések hatálya alá tartoznának;

[...]

99. cikk

A vámraktár közvámraktár vagy magánvámraktár lehet.

- A »közvámraktár« olyan vámraktár, amely bármely személy részére rendelkezésre áll áru raktározására.
- A »magánvámraktár« olyan vámraktár, amely az áruknak a raktárengedélyes által történő raktározására van fenntartva.

A raktárengedélyes az a személy, aki vagy amely a vámraktár üzemeltetésére engedélyt kapott.

A beraktározó az a személy, aki vagy amely az áru vámraktározási eljárás alá vonását bejelentette, vagy akire e személy jogai és kötelezettségei átszálltak.”

- 6 A Vámkódex 105. cikkének első bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A vámhatóság által kijelölt személy a hatóság által jóváhagyott nyomtatványon raktárnyilvántartást vezet a vámraktározási eljárás hatálya alá vont minden árurol. [...]”

- 7 A Vámkódex VII. címének „Vámtartozás keletkezése” című 2. fejezete tartalmazza a vámtartozás keletkezésére vonatkozó rendelkezéseket. E fejezet tartalmazza többek között a 201–205. cikkeket, amelyek a behozatalivám-tartozást keletkeztető tényállásokat szabályozzák.

- 8 A Vámkódex 204. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A behozatalkor vámtartozás keletkezik:

- a) behozatalivám-köteles áru vonatkozásában, annak átmeneti megőrzéséből vagy az adott vámeljárási alkalmazásából származó kötelezettségek valamelyikének nemteljesítése miatt; vagy

[...]

a [behozatalivám-köteles áru vámfelügyelet alóli jogellenes elvonása esetén] kívül, kivéve, ha megállapítják, hogy e mulasztások nincsenek jelentős hatással a szóban forgó átmeneti megőrzés vagy vámeljárási helyes lefolytatására.

(2) A vámtartozás akkor keletkezik, amikor azt a kötelezettséget, amelynek nemteljesítése a vámtartozást keletkezteti, már nem teljesítik, vagy amikor az árut a vonatkozó vámeljárási alá vonják, amennyiben utólag megállapítják, hogy az árunak az említett eljárás alá vonására vagy az áru meghatározott célra történő felhasználása alapján csökkentett vagy nulla behozatali vámtétel megadására vonatkozó feltétel ténylegesen nem került teljesítésre.

(3) Az adós az a személy, akit, a körülményektől függően, vagy a behozatalivám-köteles áru vonatkozásában annak átmeneti megőrzéséből vagy az adott vámeljárási alkalmazásából származó kötelezettségek teljesítésére köteleztek, vagy akinek meg kell felelnie azoknak a feltételeknek, amelyek az árunak ez alá az eljárás alá vonására vonatkoznak.”

A végrehajtási rendelet

- 9 A Vámkódex 247. és 247a. cikke értelmében a Vámkódex végrehajtásához szükséges intézkedéseket az Európai Bizottság – a Vámkódex Bizottság közreműködésével – állapítja meg. A Bizottság ezek alapján elfogadta a 2006. március 8-i 402/2006/EK bizottsági rendelettel (HL L 70, 35. o.) módosított, a Közöségi Vámkódex létrehozásáról szóló 2913/92/EGK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó rendelkezések megállapításáról szóló, 1993. július 2-i 2454/93/EGK bizottsági rendeletet (HL L 253., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 6. kötet, 3. o.; helyesbítés: magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 16. kötet, 133. o.; a továbbiakban: végrehajtási rendelet).

- 10 A végrehajtási rendelet 529. és 530. cikke a vámraktárban vezetendő raktárnyilvántartásra vonatkozó rendelkezéseket állapít meg.

- 11 E rendelet 529. cikkének (1) bekezdése a következőket írja elő:

„A raktárnyilvántartásnak minden időpontban mutatnia kell az éppen akkor vámraktározási eljárás alatt lévő árukészletet. A vámraktár üzemeltetőjének a vámhatóság által meghatározott időközönként az említett készletről jegyzéket kell benyújtania a felügyeletet ellátó vámhivatalhoz.”

12 Az említett rendelet 530. cikkének (3) bekezdése a következőket mondja ki:

„A vám eljárás lezárására vonatkozó bejegyzést legkésőbb akkor kell a raktárnyilvántartásba bevezetni, amikor az áruk elhagyják a vámraktárt, vagy az engedélyes raktározási létesítményét.”

13 A végrehajtási rendelet 859. cikke a következőképpen rendelkezik:

„A Vámkódex 204. cikke (1) bekezdésének értelmében az alábbi mulasztásoknak nincs jelentős kihatásuk az átmeneti megőrzés helyes lefolytatására vagy az adott vám eljárásra, amennyiben:

- nem tekinthetők kísérletnek arra nézve, hogy az árukat jogellenesen kivonják a vámfelügyelet alól,
- az érintett személy részéről nem utalnak súlyos gondatlanságra, és

- az áruk helyzetének rendezéséhez szükséges minden alakíság utólagosan elvégzésre kerül:

1. az adott átmeneti megőrzés vagy vám eljárás keretében az áruk vámjogi sorsának meghatározására engedélyezett határidő túllépésekor azzal a feltétellel, hogy a határidő meghosszabbításra került volna, ha a meghosszabbítás iránti kérelmet időben benyújtják;

[...]

3. az átmeneti megőrzés vagy vámraktározási eljárás alá vont áruk esetében a vámhatóság által előzetesen nem engedélyezett kezelés elvégzésekor, amennyiben a kezelést engedélyezték volna, ha azt kérelmezik;

[...]

5. az átmeneti megőrzés vagy vám eljárás alá vont áruk esetében az áruk helyének nem engedélyezett megváltoztatásakor, amennyiben az árukat be tudják mutatni a vámhatóságnak annak felszólítására;

6. az átmeneti megőrzésben lévő vagy vám eljárás alá vont áruk esetén az áru kiszállítása a Közösség vámterületéről, vagy a 799. cikk szerinti I. típusú ellenőrzés alá tartozó vámszabad területre vagy vámszabad raktárba történő betárolása a szükséges alakíságok elvégzése nélkül;

[...]

10. a vámszabad raktárból történő ideiglenes kitárolásra engedélyezett határidő túllépése, feltéve, hogy a határidőt meghosszabbították volna, ha a meghosszabbítást időben kérelmezték volna.”

14 A végrehajtási rendelet 860. cikke szerint „[a] vámhatóság úgy tekinti, hogy a Vámkódex 204. cikkének (1) bekezdése alapján vámtartozás keletkezik, kivéve, ha az a személy, aki az adós lenne, bebizonyítja, hogy a 859. cikkben foglalt feltételek teljesülnek”.

Az alapügy tényállása és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

15 A Eurogate a 2006. év óta jogosult magánvámraktárat működtetni. E vámraktár raktárnyilvántartását az engedélynek megfelelően informatikai alkalmazás segítségével vezetik.

16 A Eurogate mint raktárengedélyes elhelyezte a magánvámraktárában ügyfelei nem közösségi árukat az Európai Unió területén kívülre történő szállításuk céljából. Az említett áruk vámraktárból történő kivételkor kiállították az újrakivitelhez szükséges vámáru-nyilatkozatokat.

- 17 A 2007. január 31-i vámellenőrzés alkalmával megállapították, hogy a vitatott áruk kivételeit a raktárnyilvántartásban csak a kivételt követő 11–126. nap között könyvelték le, amely a Vámkódexnek a végrehajtási rendelet 529. cikke (1) bekezdésével és 530. cikke (3) bekezdésével összefüggésben értelmezett 105. cikke első bekezdésének értelmében késve történt.
- 18 A Hauptzollamt a 2008. július 1-jei határozatával a raktárnyilvántartásban elkésve könyvelt árukra behozatali vámot állapított meg. A Eurogate vitatta e határozatot.
- 19 Az említett vám egy részének a 2009. augusztus 11-i határozattal történő elengedését követően a Hauptzollamt a maradék megfizetendő vám vonatkozásában a 2009. december 8-i határozatában a Eurogate kifogását mint megalapozatlant egyebekben azért utasította el, mert a raktárnyilvántartásban késedelmesen történt bejegyzések a vámraktározási eljárás keretében a Eurogate által elkövetett kötelezettségzegésnek minősülnek, következésképpen e mulasztás a Vámkódex 204. cikke (1) bekezdése alapján vámtartozás keletkezését eredményezte. E tekintetben a kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy a Eurogate részéről a súlyos gondatlanság miatt a mulasztást nem lehet a vonatkozó vámeljárás helyes lefolytatására következmény nélkülinek tekinteni. A jelen esetben a végrehajtási rendelet 859. cikkének feltételei tehát nem teljesültek.
- 20 A Eurogate ezek után a Finanzgericht Hamburghoz (hamburgi adóügyi bíróság) a 2009. augusztus 11-i határozattal módosított és a 2009. december 8-i határozattal megerősített 2008. július 1-jei vámot kivető határozat hatályon kívül helyezése iránti keresetet nyújtott be, amelyben többek között arra hivatkozik, hogy a vámraktárból történő kivételeknek elkéssett könyvelése a raktárnyilvántartásban nem minősül a Vámkódex 204. cikke (1) bekezdése a) pontjának értelmében vett mulasztásnak, mivel e könyvelési kötelezettséget, amely a Vámkódexnek a végrehajtási rendelet 530. cikkének (3) bekezdésével összefüggésben értelmezett 105. cikkéből ered, csak a vámraktározási eljárás lezárása után kell teljesíteni.
- 21 A Hauptzollamt ezen érvelésre azt válaszolta, hogy a raktárnyilvántartásba való bejegyzés nem a szóban forgó vámeljárást követően teljesítendő kötelezettség. Ellenkezőleg, az említett bejegyzésnek a vámraktározási eljárás során kell megtörténnie, vagy pedig az eljárás lezárásával egyidejűleg. A Hauptzollamt szerint a vámraktározási eljárás a jelen esetben csak a nem közösségi áruknak a vámhatósági engedélyével az árutovábbítási eljárásra – mint új vámjogi sorsra – történő kivételét követően tekinthető lezártnak.
- 22 A kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, az értelmezés, hogy vámtartozást keletkeztet az arra irányuló kötelezettség megszegése, hogy az áruk kivételét követően ezt azonnal bejegyezzék a raktárnyilvántartásba, kétségeket ébreszt.
- 23 A kérdést előterjesztő bíróság e tekintetben hangsúlyozza, hogy ha bizonyos német jogtudósok álláspontját követnénk, akik a Vámkódex 204. cikke (1) bekezdésének a) pontjára támaszkodnak, arra a következtetésre kellene jutni, hogy a jelen esetben az áruk kivételének a raktárnyilvántartásba való azonnali bejegyzési kötelezettséget a szóban forgó vámeljárás alkalmazása „során” szegik meg, és nem az eljárás alkalmazásából „származó” kötelezettség megszegéséről van szó, így nem keletkezett vámtartozás. Egyébként amennyiben az áruk új vámjogi sorsot kaptak, és ezek jogállását e mulasztás tehát már nem érintette, kérdéses, hogy mennyiben keletkezhett vámtartozás, vagy hogy bizonyos eljárási szabálytalanságokat adott esetben nem egyéb módon kell-e szankcionálni.
- 24 A Finanzgericht Hamburg, mivel úgy vélte, hogy az előtte folyamatban lévő jogvita megoldásához az uniós jog értelmezésére van szükség, úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé előzetes döntéshozatalra:

„Úgy kell-e értelmezni a [Vámkódex] 204. cikke (1) bekezdésének a) pontját, hogy vámtartozás keletkezését eredményezi annak a kötelezettségnek a megszegése, mely szerint a vámraktározási eljárás alatt lévő, és a vámraktározási eljárás lezárása után új vámjogi sorsot kapott nem közösségi árunak a vámraktárból történő kivételét egy e célra szolgáló számítógépes programba már a vámraktározási eljárás lezárásakor – és nem csak lényegesen később – be kell jegyezni?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

- 25 A kérdést előterjesztő bíróság a kérdésével lényegében azt kívánja megtudni, hogy a Vámkódex 204. cikke (1) bekezdésének a) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy azon kötelezettség megszegése, hogy a nem közösségi áru vámraktárból történő kivételét azonnal bejegyezzék az e célra előírt raktárnyilvántartásba, vámtartozást keletkeztet az említett áru tekintetében, noha az árut a vámraktározási eljárás lezárulásakor újraexportálják.
- 26 A Vámkódex 204. cikke (1) bekezdése a) pontjának megfelelően a behozatalivám-köteles áru vonatkozásában az adott vám eljárás alkalmazásából származó kötelezettségek valamelyikének elmulasztása behozatalivám-tartozást keletkeztet.
- 27 Emlékeztetni kell arra, hogy a vámraktározási eljárás lehetővé teszi a nem közösségi áruk raktározását ezen áruk behozatali vámjának felfüggesztésével. Ezen árukat, noha ténylegesen az Unió vámterületén találhatók, mindazonáltal nem közösségi áruknak tekintik. Az ilyen eljárás kedvezménye bizonyos kötelezettségek tiszteletben tartásához van kötve, amelyek lehetővé teszik a vámhatóságoknak, hogy a raktár állapotáról bármely időpontban tudomással rendelkezessenek, amint ezt a végrehajtási rendelet 529. cikkének (1) bekezdése előírja. E kötelezettségek között a Vámkódex 105. cikkében előírt, a vámraktározási eljárás alá vont árukra vonatkozó raktárnyilvántartás vezetésének kötelezettsége ezen eljárásban lényeges kötelezettségnek tekintendő (a C-402/10. sz. Groupe Limagrain Holding ügyben 2011. október 27-én hozott ítélet [EBHT 2011., I-10827. o.] 33. és 37. pontja). Az áru vámraktárból történő kivételének az e célra előírt raktárnyilvántartásba való haladéktalan bejegyzésére irányuló kötelezettség megszegése veszélyezteti a vámfelügyeletet.
- 28 Egyébként hangsúlyozni kell, hogy a nem közösségi áruknak az Unió vámterületén való jelenléte azzal a veszéllyel jár, hogy ezek az áruk vámkezelés nélkül kerülnek be a tagállamok gazdasági körforgásába, amely veszély megelőzéséhez – amint azt a Bizottság megjegyezte – hozzájárul a Vámkódex 204. cikke (lásd a C-234/09. sz. Skatteministeriet/DSV Road A/S ügyben 2010. július 15-én hozott ítélet [EBHT 2010., I-7329. o.] 31. pontját).
- 29 A jelen esetben a Eurogate számára a magánvámraktár működtetésére adott engedély feltétele volt a vámraktározási eljárás alá vont valamennyi árura vonatkozó raktárnyilvántartás vezetése. Az alapeljárásban nem vitatott, hogy a Eurogate az – egyébként szabályosan újraexportált – áruk kivételét késve jegyezte be a raktárnyilvántartásba.
- 30 A Eurogate úgy véli, hogy az alapeljárásbeli mulasztás a Vámkódex 204. cikke alapján nem keletkeztethet vámtartozást, mivel az elmulasztott kötelezettség a szóban forgó vám eljárás lezárása után merül fel, és nem képez a vámraktározási eljáráshoz kapcsolódó alapvető kötelezettséget, aminek folytán elmulasztása csak egyszerű vámügyi szabálytalanság. Ezzel kapcsolatban a Bizottság úgy véli, hogy a vámraktározási eljárást még nem zárták le, amikor a Eurogate köteles volt az áruk vámraktárból történő kivételét az e célból előírt raktárnyilvántartásba bejegyezni.
- 31 E tekintetben a Bíróság úgy ítélte meg, hogy a Vámkódex és a végrehajtási rendelet egyetlen rendelkezése sem teszi lehetővé annak megállapítását, hogy a Vámkódex 204. cikkének alkalmazásában valamely kötelezettség elmulasztásának a vámtartozás keletkezésére való hatását illetően különbséget kell tenni a szóban forgó vám eljárás lezárása előtt, illetve az után teljesítendő kötelezettség között, vagy akár úgynevezett „elsődleges”, illetve más, úgynevezett „másodlagos” kötelezettségek között (lásd a C-262/10. sz. Döhler Neuenkirchen ügyben 2012. szeptember 6-án hozott ítélet 38. pontját).
- 32 Amint a főtanácsnok indítványának 47. pontjában kifejti, a vám megfizetésére irányuló kötelezettség ilyen esetben nem közigazgatási, adójogi vagy büntetőjogi szankció, hanem a vámraktározási eljárásból eredő előny megszerzéséhez előírt feltételek hiányának pusztán következménye, ami kizárja a felfüggesztés alkalmazhatóságát, és ebből következően igazolja a vám kivetését. Ezen eljárás ugyanis feltételes előny megadását foglalja magában, amelyet nem lehet megadni, ha a vonatkozó feltételeket nem tartják tiszteletben.

- 33 Egyébként a raktárnyilvántartásba való késedelmes bejegyzés nem szerepel a végrehajtási rendelet 859. cikkében foglalt, olyan mulasztások kimerítő listáján, amelyek nem járhatnak jelentős hatással a szóban fogó vám eljárás helyes lefolytatására.
- 34 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a végrehajtási rendelet 859. cikke jogszerűen alakít ki olyan szabályozást, amely kimerítően szabályozza azon, a Vámkódex 204. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében vett mulasztásokat, amelyek „nincsenek jelentős hatással a szóban forgó átmeneti megőrzés vagy vám eljárás helyes lefolytatására” (a C-48/98. sz. Söhl & Söhlke ügyben 1999. november 11-én hozott ítélet [EBHT 1999., I-7877. o.] 43. pontja).
- 35 A fentiekre figyelemmel az előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy a Vámkódex 204. cikke (1) bekezdésének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy azon kötelezettség megszegése, hogy a nem közösségi áru vámraktárból történő kivételét legkésőbb az áru kivételének időpontjában bejegyezzék az e célra előírt raktárnyilvántartásba, vámtartozást keletkeztet az említett áru tekintetében, akkor is, ha azt újraexportálták.

A költségekről

- 36 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

A 2005. április 13-i 648/2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel módosított, a Közös Vámkódex létrehozásáról szóló, 1992. október 12-i 2913/92/EGK tanácsi rendelet 204. cikke (1) bekezdésének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy azon kötelezettség megszegése, hogy a nem közösségi áru vámraktárból történő kivételét legkésőbb az áru kivételének időpontjában bejegyezzék az e célra előírt raktárnyilvántartásba, vámtartozást keletkeztet az említett áru tekintetében, akkor is, ha azt újraexportálták.

Aláírások